

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80, Μαρούσι
Πληροφορίες: Α. Βάρλα,
Χ. Αρβανίτη
Τηλέφωνο: 210344 3272, 2242
Email: t05sded@minedu.gov.gr

Να διατηρηθεί μέχρι.....
Βαθμός Ασφαλείας
Βαθ. Προτερ. ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Μαρούσι, 23-12-2016
Αρ. Πρωτ. Φ20.1/220482/Δ2

ΠΡΟΣ:

1. ΠΕΡ/ΚΕΣ Δ/ΝΣΕΙΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠ/ΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
2. ΔΔΕ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
3. ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΕΚΠ/ΣΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ & ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ
Δ/ΝΣΕΩΝ)
4. ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ
ΝΕΩΝ (ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ Δ/ΝΣΕΩΝ)
5. ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ
Δ/ΝΣΕΩΝ)

ΘΕΜΑ: Υλοποίηση στο Γυμνάσιο Θεματικής Εβδομάδας Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης σε ζητήματα Διατροφής, Εθισμού-Εξαρτήσεων και Έμφυλων Ταυτοτήτων κατά το Σχολικό Έτος 2016-2017.

Έχοντας υπόψη το με αρ. πρ. 44/03-11-2016 Απόσπασμα Πρακτικού το Δ.Σ. του Ι.Ε.Π., σας ενημερώνουμε ότι κατά το σχολικό έτος 2016-2017 υλοποιείται στα Γυμνάσια της χώρας Θεματική Εβδομάδα με τίτλο «**Σώμα και Ταυτότητα**». Ο θεσμός της θεματικής εβδομάδας αποσκοπεί στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μελών της σχολικής κοινότητας σε ζητήματα που άπτονται της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη και, κατά το τρέχον έτος, εστιάζει σε τρεις βασικούς άξονες: α) τη διατροφή και την ποιότητα ζωής, β) την πρόληψη του εθισμού και των εξαρτήσεων και γ) τις έμφυλες ταυτότητες.

Η εστίαση του περιεχομένου της φετινής Θεματικής Εβδομάδας στα ζητήματα αυτά απορρέει από την κρίσιμη σημασία που αποκτούν κατά την αναπτυξιακή φάση της προεφηβείας και εφηβείας την οποία διέρχονται οι μαθητές/-τριες του Γυμνασίου, καθώς τα ζητήματα της διατροφής, των έμφυλων ταυτοτήτων και της ανάπτυξης εθιστικών συμπεριφορών συνδέονται άμεσα με την υπό διαμόρφωση σχέση των προέφηβων και έφηβων μαθητών/τριών με το σώμα τους, την αυτοεικόνα και αυτοαντίληψή τους και εν γένει με τον εαυτό τους, καθώς επίσης και με τους/τις συνομιλήκους/ες τους, αλλά και τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο. Υπό αυτήν την έννοια, η

εστίαση της Θεματικής Εβδομάδας στους παραπάνω βασικούς άξονες αντλεί από την ευρύτερη σημασία που αποκτά για τους/τις μαθητές/τριες αυτής της ηλικίας, η κατάρριψη μύθων που συνδέονται με τη χρήση των ουσιών ή/και την υιοθέτηση «εξαρτητικών» συμπεριφορών και η ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής, λήψης αποφάσεων, αντίστασης στην πίεση των ομηλικών, μείωσης του άγχους και θετικής αντιμετώπισης των καταστάσεων. Επιπροσθέτως, η Θεματική Εβδομάδα αντλεί από τη μεθοδολογία παρεμβάσεων που έχουν χαρακτηριστικά καθολικής πρόληψης και απευθύνεται στο σύνολο της σχολικής κοινότητας (μαθητές/τριες, εκπαιδευτικοί και γονείς), με στόχο την παροχή υποστήριξης, σε σχέση με τα παραπάνω ζητήματα, όχι μόνο στους μαθητές/τριες του σχολείου, αλλά και στους/στις εκπαιδευτικούς και στους γονείς. Γενικότερα, τα θέματα που διαμορφώνουν στάσεις (όπως, για το τρέχον σχολικό έτος, η διατροφή, η πρόληψη του εθισμού ή οι έμφυλες ταυτότητες) είναι χρήσιμο να γίνονται αντικείμενα μιας όσο το δυνατόν πιο "ολιστικής" προσέγγισης και μιας βιωματικής επεξεργασίας, τουλάχιστον στα πρώτα στάδια, καθώς δεν επιδιώκεται μόνο η απόκτηση πληροφοριών ή γνώσεων αλλά και η αλλαγή αντιλήψεων και συμπεριφορών. Οι βιωματικές προσεγγίσεις μαζί με την πληροφόρηση επιτρέπουν στη συνέχεια την αναστοχαστική διαδικασία και διευκολύνουν την ανάπτυξη κριτικής στάσης. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι τέτοιες δράσεις μπορούν να αξιοποιηθούν για τη βελτίωση των σχέσεων όλων όσοι/ες συμμετέχουν στη σχολική κοινότητα.

Η Θεματική Εβδομάδα θα υλοποιηθεί **στον διδακτικό χρόνο του σχολικού ωρολογίου προγράμματος**. Η εμπλοκή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας στη Θεματική Εβδομάδα σε συνδυασμό με την αξιοποίηση της συσσωρευμένης εμπειρίας από τα Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων και τις Δράσεις Αγωγής Υγείας αναμένεται να ενισχύσει την επικοινωνία και τις σχέσεις συνεργασίας τόσο εντός του σχολείου όσο και έξω από αυτό, στο πλαίσιο της τοπικής κοινότητας.

1. Περιεχόμενο και Μεθοδολογία Υλοποίησης της Θεματικής Εβδομάδας

Η υλοποίηση της Θεματικής Εβδομάδας αφορά όλα τα Γυμνάσια της χώρας. Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας αυτής θα διοργανωθούν σε κάθε σχολείο ενημερωτικές δράσεις και δραστηριότητες στους παραπάνω βασικούς άξονες, οι οποίοι μπορεί να εξειδικευτούν σε επιμέρους θεματικές, όπως οι ακόλουθες. Για κάθε έναν άξονα μπορεί να αναπτυχθούν οι ίδιες ή/και επιπλέον θεματικές για γονείς και εκπαιδευτικούς.

«Διατροφή και ποιότητα ζωής»	«Πρόληψη εθισμού και εξαρτήσεων»	«Έμφυλες Ταυτότητες»
Θεματικές για μαθητές		
• Διατροφικές συνήθειες και επιλογές: Τρέφομαι ή διατρέφομαι; • Καταναλωτισμός και διαφήμιση • Το οικολογικό αποτύπωμα της διατροφής • Οικονομική κρίση και διατροφή • Διατροφή και υγεία	• Το σχολείο ως κοινότητα • Κοινωνικά πρότυπα και εξαρτήσεις • Εθισμός και εφηβική ηλικία • Προστατευτικοί παράγοντες ενάντια στον εθισμό • Οι συνέπειες του εθισμού	• Σωματικές αλλαγές στην εφηβεία • Βιολογικό και Κοινωνικό Φύλο • Αποδομώντας τα έμφυλα στερεότυπα • Ανθρώπινα δικαιώματα και δικαιώματα των γυναικών
Επιπλέον Θεματικές για γονείς / εκπαιδευτικούς		
• Διατροφο – εξαρτώμενες παθήσεις • Διαταραχές διατροφής και εφηβεία	• Ο ρόλος της οικογένειας • Το σχολείο ως κοινότητα • Δομές ενημέρωσης υποστήριξης και συμβουλευτικής	• Σωματικές αλλαγές στην εφηβεία • Φύλο, Σεξουαλικός Προσανατολισμός και Ανθρώπινα Δικαιώματα • Έμφυλα στερεότυπα και διακρίσεις με βάση το φύλο στην οικογένεια, στην εργασία και στην κοινωνία • Έμφυλη βία, ενδοοικογενειακή βία και βία κατά των γυναικών • Ομοφοβία και Τρανφοβία στην κοινωνία και στο σχολείο

Το σχολείο λαμβάνει μέριμνα ώστε οι δραστηριότητες που θα αναπτύξει στο πλαίσιο της Θεματικής Εβδομάδας να καλύπτουν και τους τρεις βασικούς άξονες. Ωστόσο ο Σύλλογος Διδασκόντων έχει τη δυνατότητα να επιλέξει σε ποιες από τις παραπάνω θεματικές κάθε άξονα θα επικεντρωθεί, καθώς και τον χρόνο που θα αφιερώσει στην κάθε θεματική.

Όσον αφορά στον ημερήσιο προγραμματισμό, η κατανομή του χρόνου μπορεί να αντιστοιχεί κατά προτίμηση σε δραστηριότητες που σχετίζονται με έναν βασικό άξονα και σε μία ή περισσότερες θεματικές από τον άξονα αυτό. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, η ημερήσια κατανομή του χρόνου μπορεί να αντιστοιχεί σε δραστηριότητες μεικτής θεματολογίας τόσο ως προς τις επιμέρους θεματικές που θα αναπτυχθούν όσο και ως προς τους βασικούς άξονες, μεριμνώντας κατά το δυνατόν για τη συνοχή και τη συνέχεια του περιεχομένου των δράσεων στη διάρκεια της ημέρας.

Οι σχετικές δράσεις και εκδηλώσεις υλοποιούνται στο σύνολό τους στη διάρκεια του σχολικού ωρολογίου προγράμματος. Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου **στο πλαίσιο του διδακτικού τους ωραρίου και του ωρολογίου προγράμματος** κάθε τάξης **οργανώνουν δραστηριότητες** που απευθύνονται στους μαθητές και τις μαθήτριες του σχολείου, οι οποίες σχεδιάζονται και υλοποιούνται σύμφωνα με τα περιεχόμενα του Φακέλου Εκπαιδευτικού Υλικού που θα είναι στη διάθεση των σχολείων. Στις μαθησιακές δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνονται εργαστήρια, διαδραστικά παιχνίδια, θεατρικά δρώμενα, εικαστικές δραστηριότητες, προβολή ταινιών με σχετικό περιεχόμενο που πλαισιώνεται με συζήτηση ή άλλη δράση, σύντομα βιωματικά εργαστήρια (έως 6 διδακτικές ώρες) με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών και μαθητριών του σχολείου, συζητήσεις στην ομάδα, σύντομα σχέδια εργασίας (project) κ.ά. Επιπλέον, **μπορούν να προσκληθούν εκπρόσωποι φορέων** από σχετικό Κατάλογο που έχει συγκροτήσει το ΙΕΠ για τον σκοπό αυτό προκειμένου να ενημερώσουν τους μαθητές και τις μαθήτριες του σχολείου ή να υλοποιήσουν σχετικές βιωματικές δραστηριότητες κ.λ.π. Συγκεκριμένα υπάρχουν οι ακόλουθες δυνατότητες:

α. Για την εφαρμογή των παραπάνω ο Σύλλογος Διδασκόντων **μπορεί να μεταβάλει στον βαθμό που χρειάζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της εβδομάδας, διατηρώντας όμως για κάθε εκπαιδευτικό τον συνολικό αριθμό διδακτικών ωρών που έχει στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα.** Κάποιες δράσεις μπορεί να είναι κοινές για περισσότερα από ένα τμήματα ή και τάξεις του σχολείου, κάποιες άλλες να αναπτύσσονται παράλληλα σε τμήματα ή τάξεις ή και να αφορούν αποκλειστικά ένα τμήμα του σχολείου. **Η επιλογή των δραστηριοτήτων δεν είναι υποχρεωτικό να συνδεθεί με συγκεκριμένες ενότητες** από τα μαθήματα που διδάσκονται σε κάθε τάξη.

β. Εναλλακτικά, **η διδασκαλία των μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος μπορεί να διατηρηθεί με την προϋπόθεση να δημιουργηθούν οι κατάλληλες διασυνδέσεις και προεκτάσεις με το περιεχόμενο της Θεματικής Εβδομάδας,** αξιοποιώντας οδηγίες και υλικό από τον Φάκελο Εκπαιδευτικού Υλικού, (όπως σχέδια μαθήματος, δραστηριότητες, σύντομα σχέδια εργασίας και βιωματικές δράσεις) που είτε θα αντικαταστήσουν τη διδασκαλία μιας ενότητας του μαθήματος είτε θα αποτελούν προέκταση αυτής.

Σε κάθε περίπτωση, ο Σύλλογος Διδασκόντων συζητά και αποφασίζει με ποιον τρόπο θα υλοποιηθεί η θεματική εβδομάδα λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους διαθέσιμους πόρους της σχολικής μονάδας.

Παράλληλα, δύνανται να διοργανωθούν εντός του σχολείου και απογευματινές δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των γονέων με τη συμμετοχή του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων. Στις δράσεις αυτές συμμετέχουν και εκπαιδευτικοί σε εθελοντική βάση.

Επισημαίνεται ότι αφενός οι μαθητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθούν κανονικά τις δράσεις της εβδομάδας, αφετέρου ότι κατά την υλοποίηση δράσεων για τους μαθητές/-τριες από εκπροσώπους συνεργαζόμενων φορέων η παρουσία του/της διδάσκοντα/διδάσκουσας κάθε τμήματος είναι **υποχρεωτική**.

2. Φάκελος Εκπαιδευτικού Υλικού και Κατάλογος Φορέων

Το ΙΕΠ θα υποστηρίξει τη σχολική μονάδα με «Φάκελο Εκπαιδευτικού Υλικού». Το περιεχόμενο του φακέλου περιλαμβάνει εκπαιδευτικά προγράμματα μικρής διάρκειας και εκπαιδευτικό υλικό τα

οποία θα μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μαθητών και μαθητριών από εκπαιδευτικούς του σχολείου. Επιπροσθέτως, έχει διαμορφωθεί με ευθύνη του ΙΕΠ κατάλογος φορέων και υπηρεσιών με τους οποίους μπορεί να αναπτύξει συνεργασία η σχολική μονάδα στο πλαίσιο υλοποίησης της Θεματικής Εβδομάδας.

Ο Φάκελος Εκπαιδευτικού Υλικού και ο Κατάλογος Φορέων έχουν αναρτηθεί σε ειδικά σχεδιασμένη πλατφόρμα στο ΙΕΠ.

3. Χρόνος υλοποίησης

Η Θεματική Εβδομάδα θα υλοποιηθεί στα Γυμνάσια της χώρας κατά το δεύτερο τετράμηνο του σχολικού έτους . Ο Σύλλογος Διδασκόντων θα επιλέξει ποια από τις εργάσιμες εβδομάδες του δεύτερου τετραμήνου θα αφιερωθεί στη συγκεκριμένη θεματική. **Κατά τη διάρκεια της θεματικής εβδομάδας οι σχετικές δράσεις καλύπτουν όλες τις διδακτικές ώρες του πρωινού ή του εσπερινού σχολικού ωραρίου.**

4. Διαδικασίες Σχεδιασμού της Θεματικής Εβδομάδας

Οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων ενημερώνουν σε ειδική συνεδρίαση τους Συλλόγους Διδασκόντων των σχολείων. Στη συνεδρίαση αυτή ορίζεται Συντονιστική Ομάδα (Σ.Ο.) δύο έως τριών μελών που αναλαμβάνει την ευθύνη για τον σχεδιασμό της Θεματικής Εβδομάδας στο σχολείο, αποτελούμενη από εκπαιδευτικούς οι οποίοι επιθυμούν να αναλάβουν σχετικές αρμοδιότητες. Η Σ.Ο. δέχεται ατομικές ή ομαδικές προτάσεις από τους/τις εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας, συμβουλευεται εφόσον το κρίνει απαραίτητο τους/τις Υπευθύνους/ες Σχολικών Δραστηριοτήτων (Αγωγής Υγείας, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Πολιτιστικών Θεμάτων) ή/και των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων και υποβάλλει στο Σύλλογο Διδασκόντων **μέχρι 3 Φεβρουαρίου 2017** συγκεκριμένη πρόταση –σχέδιο υλοποίησης της Θεματικής Εβδομάδας, υπόδειγμα του οποίου επισυνάπτεται στην παρούσα εγκύκλιο(σε ηλεκτρονική μορφή έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ). Εναλλακτικά, ο σχεδιασμός της Θεματικής Εβδομάδας μπορεί να ανατεθεί από τον Σύλλογο Διδασκόντων στον/στην υποδιευθυντή/ντρια ή στον/στην εκπαιδευτικό της σχολικής μονάδας με τη μεγαλύτερη προϋπηρεσία.

Το εγκεκριμένο από τον Σύλλογο Διδασκόντων τελικό Σχέδιο Υλοποίησης της Θεματικής Εβδομάδας κοινοποιείται στους/στις Υπεύθυνους/ες Σχολικών Δραστηριοτήτων και Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων, καθώς επίσης και στον/στην αρμόδιο/α Σύμβουλο Παιδαγωγικής Ευθύνης του σχολείου **έως 10 Φεβρουαρίου 2017**, προκειμένου να υπάρξει, ενδεχομένως, ανατροφοδότηση από την πλευρά τους. Επισημαίνεται ότι η σύνταξη του Σχεδίου Υλοποίησης της Θεματικής Εβδομάδας είναι **υποχρεωτική**.

Όλες οι δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν στο σχολείο κατά τη διάρκεια της Θεματικής Εβδομάδας υλοποιούνται χωρίς δαπάνη για το δημόσιο.

5. Παροχή υποστήριξης σε επίπεδο Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Η εν λόγω πρωτοβουλία θα υποστηριχτεί από τους/τις Υπεύθυνους/ες Σχολικών Δραστηριοτήτων και των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων των οικείων Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας, οι οποίοι παρέχουν κάθε δυνατή βοήθεια στα σχολεία.

Οι Υπεύθυνοι/ες Σχολικών Δραστηριοτήτων και Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων συναποφασίζουν για τον τρόπο και τη διαδικασία με την οποία θα παράσχουν την υποστήριξή τους στα σχολεία εφόσον αυτά τη ζητήσουν. Επιπροσθέτως, οι Υπεύθυνοι/ες Σχολικών Δραστηριοτήτων και των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων, σε περίπτωση που προσκληθούν, μπορούν να συμμετέχουν σε ενημερωτικές δράσεις και εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών, των γονέων ή και των μαθητών/τριών έκαστης σχολικής μονάδας.

6. Αποτίμηση της εφαρμογής της Θεματικής Εβδομάδας

Η εφαρμογή της Θεματικής Εβδομάδας στα Γυμνάσια της χώρας κατά το σχολικό έτος 2016-17 έχει μεταβατικό χαρακτήρα. Τα αποτελέσματά της θα αποτιμηθούν από το ΙΕΠ προκειμένου να εκτιμηθεί η δυνατότητα διεύρυνσης της εφαρμογής και σε άλλα θεματικά αντικείμενα ή και άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης. Οι εμπλεκόμενοι στη δράση θα συμπληρώσουν για το σκοπό αυτό σχετικά ερωτηματολόγια που θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ.

Συν.: ένα (1) ηλεκτρονικό αρχείο word.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΒΛΟΥ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
(kgavroglou@minedu.gov.gr)
2. Γραφείο Γ. Γραμματέα (jpantis@minedu.gov.gr)
3. Γενική Δ/νση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
(genikidiefsp@minedu.gov.gr)
4. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήμα Γ' (t05sde9@minedu.gov.gr), Τμήμα Δ' (t05sde1@minedu.gov.gr)